

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *A. J.* **A vén Rókus**

Cím:
megfiatalodott...

Forrás:

Népszabadság

1958. XI. 22.

(Köt. v. füz.) (Oldal)

(Hely)

(Idő)

Osztályozás

64. 441

Idő

"1958"

Személy

Helyszám

Közp. nyomt. XX. c

Hétfőn — s tudományos ülésekkel kedden, szerdán is — ünneplik a Pest megyei Tanács Semmelweis Kórháza (volt Rókus Kórház) alapításának 175. évfordulóját. Erdemes kicsit visszaköszünk a két századot felölelő múltba —, mert hisz e kórház története régebb, mint maga a kórház.

Nem sokkal Rákóczi szabadságharca után pestis pusztított az országban. A betegek elkülönítésére Pest város barakkot emelt az akkori Kerepesi út egyik kietlen helyén. Ez volt a kezdet. A XVIII. század második felében nagy feltűnést keltett az akkor 30 000 lakosú Pesten Haffner Mihálynak, „Pest város feleskült test-orvosának” kis könyve, amely a „Szabad Királyi Pest Városi némes Tanácsának és Közönségének szóló Projectum egy alkalmas Betegok Ispotályának felállítására, bé-szerzésére és tartására” címet viselte, s amely az akkori egyetlen „ránézésre is undok” kórház, a „Bürgerspitál” nyomorúságait, s egy új kórház építésének fontosságát ismertette a címzettekkel. Miután sikerült a Budán székelő helytartótanács engedélyét is megszerezni, a pesti „szabad polgárok, iparosok és munkások” hallatlan lelkesedése, adakozókészsége nyomán a már 1781-ben alapított kórház alapköveit is elhelyezték. Ott, a régi pestisbarakkok helyén, az 1711-ben elkészült Rókus-kápolna mellett. A kórház első, Gyöngytyúk utcai (ma: Gyulai Pál utca) részre 1798 májusában nyílt meg. 220 ágya közül 39-et foglal-

tak el az első napon érkezett betegek. A krónika azt is feljegyzi, hogy az első beteg Vida Ferenc, 20 éves péczeli szabósegéd volt. A kórház első igazgató főorvosa — 1806-ban bekövetkezett haláláig — Haffner Mihály, a modern magyar kórházügy nagy előfutára volt. Később felépült a Rákóczi úti és a Stáhlly utcai szárny is.

Ugorjunk ismét néhány évtizedet. 1851-ben vette át a kórház szülészeti osztályának a vezetését a Bécsből forradalmi eszméi és tudományos felfedezése miatt „kinézett” Semmelweis Ignác. A kórházban 5 év alatt az általa kezelt 1000 szülő nő közül mindössze 8 vesztette el életét. Egyedülálló, szenzációs eredmény volt ez akkor Európában! Később Semmelweis az egyetemre került tanárnak, s ezzel megteremtődött a kórház és a magyar orvostudomány orvosképzés között a ma is igen szoros kapcsolat. (Addig ugyanis Pest urai féltékenyen őrködték, nehogy valaki is betehesse a lábát az egyetemről az „ő” kórházukba.)

Századunk 30-as éveiben a kórház orvosi kara lépéseket tesz, hogy — „még a magánintézetek kárára is” — megnyithassák a kórház kapuit a fizetőbetegek előtt, mert másképpen a kórház fenntartása már lehetetlenné válnék...

1945. január 17-én, hajnali 4 órakor szabadult fel a kórház. Nemcsak a betegek és az egészségügyi dolgozók hanem a hozzátartozók s a környéken lakók is hetek óta várták a szabadulást. A nácik az épület sarkain három tü-

zérési fészket helyeztek el. A kórházat bizony alaposan megviselte a háború... S a szovjet csapatok első tette: gépkocsikat adtak, hogy vidékről élelmet hozhassanak az itt rekedteknek!

1952-ben Pest megye kórháza lett a Rókus és 1955-ben vette fel Semmelweis nevét... A kórház, amely 3 orvossal és 1 nővérrel kezdte a munkáját, ma csaknem 400 főnyi apparátussal dolgozik. 1957-ben csaknem 16 000 beteg hagyta el gyógyultan a kórházat, közülük csaknem 10 000-en hajtottak végre sikeres műtétet. Most számígtatták, a jubileumra készülődés lázas perceiben: fennállása óta mintegy egymillió műtétet végeztek e vastag, ódon falak között. Az országban itt volt először ideg-, fül-, gége-, urológiai és sebészeti kórházi osztály. A kórház fennállása óta 41 klinikai igazgatót, egyetemi tanárt adott a magyar orvostudománynak. Allamunk 1956 óta 20 millió forintot fordított a kórház rendbehozatalára, fejlesztésére, korszerű felszerelésre.

Nemcsak a főváros, a megye is ünnepli most e kórházat, mert a Semmelweis Kórház állandó szakmai és — ha kell — anyagi segítséget is nyújt Pest megye egészségügyi intézményeinek.

A Rókus dolgozói dicső elődeikre emlékezve, új, az emberek életéért, egészségéért vívott harcokra készülnek. Az ünnepen a magyar emberek — pestiek és vidékiek — szeretettel köszöntik a 175 éves kórházat.

Cs. I.

háziyomda 1926 — 8891